

Matematik åk 8 – Tal

Konkretisering av målen – du ska kunna:

Konkret mål	Förklaring/exempel
Vad som menas med negativa tal	Tal som är mindre än 0. Ligger till vänster om 0 på en tallinje. T ex -2, -49, -1/2, -0,1
Vad som menas med positiva tal	Tal som är större än 0. Ligger till höger om 0 på en tallinje. T ex 4, 906, 3/4, 0,2
Vad som menas med motsatta tal	Två tal som ligger lika långt från 0 på tallinjen. Det ena talet är negativt, det andra talet är positivt. T ex -2 och 2, 7 och -7
Storleksordna tal	Vi storleksordnar tal beroende på var de finns på tallinjen. T ex $4 > 2$ och $-8 < -3$
Addera och subtrahera negativa tal	Beräkna $2+(-1) = 1$ (olika tecken ger minus) Vid addition av negativa tal minskar värdet. Beräkna $-2-(-2) = 0$ (lika tecken ger plus) Vid subtraktion av negativa tal ökar värdet.
Multiplitera negativa tal	För multiplikation av negativa tal gäller att olika tecken ger negativ produkt. Udda antal negativa faktorer ger negativ produkt. Lika tecken ger positiv produkt. T ex $3 \cdot (-2) = -6$, $(-2) \cdot (-3) = 6$
Dividera negativa tal	För division av negativa tal gäller att olika tecken ger negativ produkt. Lika tecken ger positiv kvot. T ex $\frac{-12}{3} = -4$ $\frac{-8}{-2} = 2$
Skriva tal i potensform	En potens är ett tal skrivet i formen a^m där talet a multipliceras med sig själv m antal gånger. T ex $2^3 = 2 \cdot 2 \cdot 2$ Talet 2 kallas för bas och talet 3 kallas för exponent. Ett tal upphöjt till 0 är alltid 1, $a^0 = 1$

Räkna med potenser	$5^2 \cdot 5^3 = 5^{2+3} = 5^5$ $\frac{4^5}{4^2} = 4^{5-2} = 4^3$
Vad som menas med kvadratrötter	<p>Kvadratroten ur ett tal är det tal som multiplicerat med sig själv blir det ursprungliga talet.</p> <p>T ex $\sqrt{25} = 5$ ($5 \cdot 5 = 25$)</p>
Vad som menas med tiopotens	<p>En potens med basen 10.</p> <p>T ex $10^6 = 1\,000\,000$, $10^{-3} = 0,001$</p>
Vad som menas med grundpotensform	<p>Ett tal mellan 1 och 10 multiplicerat med en tiopotens. Används för att ange små och stora tal.</p> <p>T ex $1,602 \cdot 10^{-19}$</p>
Vad som menas med prefix	<p>En förstavelse som i matematiken har ett visst värde. Används för att skriva små och stora tal på ett enklare sätt.</p> <p>T ex</p> <p>M = mega = $10^6 = 1\,000\,000$</p> <p>k = kilo = $10^3 = 1\,000$</p> <p>m = milli = $10^{-3} = 0,001$</p>
Vad som menas med gällande siffror	<p>Talar om hur noggrant ett värde är angivet. Synonymer: värdesiffror, signifikanta siffror.</p> <p>T ex $5,41 \cdot 10^9$ har 3 gällande siffror</p>